

Mat

Chapter 20

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

- 1 Ὅμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ, οἰκοδεσπότῃ,
Kama kwa-maana ni - ufalme wa- mbingu kama-mtu mwenye-nyumba
[G3664](#) [G1063](#) [G1510](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#) [G3772](#) [G0444](#) [G3617](#)
- ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτῃ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν
ambaye alitoka marema asubuhi kuajiri wafanyakazi katika -
[G3748](#) [G1831](#) [G0260](#) [G4404](#) [G3409](#) [G2040](#) [G1519](#) [G3588](#)
- ἀμπελῶνα αὐτοῦ.
shamba-la-mizabibu lake
[G0290](#) [G0846](#)

“Kwa maana Ufalme wa Mbinguni unafanana na mtu mwenye shamba aliyetoka alfajiri ili kwenda kuajiri vibarua kufanya kazi katika shamba lake la mizabibu.

- 2 συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν,
akipatana lakini na - wafanyakazi kwa dinari - siku
[G4856](#) [G1161](#) [G3326](#) [G3588](#) [G2040](#) [G1537](#) [G1220](#) [G3588](#) [G2250](#)
- ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.
aliwatuma wao katika - shamba-la-mizabibu lake
[G0649](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0290](#) [G0846](#)

Baada ya kukubaliana na hao vibarua kuwalipa ujira wa dinarimoja kwa siku, akawapeleka kwenye shamba lake la mizabibu.

- 3 καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ
na akatoka karibu-na saa-tatu akaona wengine wamesimama katika - soko
[G2532](#) [G1831](#) [G4012](#) [G5154](#) [G5610](#) [G3708](#) [G0243](#) [G2476](#) [G1722](#) [G3588](#)
- ἀγορᾶ ἀργούσ;
wanivu na
[G0058](#) [G0692](#)

“Mnamo saa tatu akatoka tena, akawakuta wengine wamesimama sokoni bila kazi.

- 4 καὶ ἐκείνοις εἶπεν, Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα,
wale akawaambia Nendeni pia ninyi katika - shamba-la-mizabibu na
[G2532](#) [G1565](#) [G3004](#) [G5217](#) [G2532](#) [G4771](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0290](#)
- καὶ ὁ ἐὰν ἦ δίκαιον, δώσω ὑμῖν.
chochote ambacho ni haki nitawapa ninyi -
[G2532](#) [G3739](#) [G1437](#) [G1510](#) [G1342](#) [G1325](#) [G4771](#)

Akawaambia, ‘Ninyi nanyi nendeni mkafanye kazi katika shamba langu la mizabibu, nami nitawalipa chochote kilicho haki yenu.’

- 5 οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν δὲ ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην
lakini wakaenda tena lakini akatoka karibu-na saa-sita na saa-tisa akafanya
[G3588](#) [G1161](#) [G0565](#) [G3825](#) [G1161](#) [G1831](#) [G4012](#) [G1623](#) [G2532](#) [G1766](#)
- ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως.
vivyo-hivyo karibu-na vivyo-hivyo
[G5610](#) [G4160](#) [G5615](#)

Kwa hiyo wakaenda. “Akatoka tena mnamo saa sita na pia saa tisa akafanya vivyo hivyo.

- 6 περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην, ἐξεληθὼν, εὔρεν ἄλλους ἐστῶτας,
lakini - saa-kumi-na-moja akatoka akawakuta wengine wamesimama na
[G4012](#) [G1161](#) [G3588](#) [G1734](#) [G1831](#) [G2147](#) [G0243](#) [G2476](#)
- καὶ λέγει αὐτοῖς, τί ὧδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν
anawaambia wao Kwa-nini hapa mmesimama siku-nzima - siku wavivu
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G5101](#) [G5602](#) [G2476](#) [G3650](#) [G3588](#) [G2250](#)
- ἀργοί?
Wanasema
[G0692](#)

Mnamo saa kumi na moja akatoka tena akawakuta wengine bado wamesimama bila kazi. Akawauliza, ‘Kwa nini mmesimama hapa kutwa nzima pasipo kufanya kazi?’

- 7 λέγουσιν αὐτῷ, Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς,
kwake Kwa-sababu hakuna-mtu sisi alituajiri Anawaambia wao Nendeni
[G3004](#) [G0846](#) [G3754](#) [G3762](#) [G1473](#) [G3409](#) [G3004](#) [G0846](#)
- Ἵπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, <καὶ ὃ ἐὰν
pia ninyi katika - shamba-la-mizabibu na chochote ambacho ni
[G5217](#) [G2532](#) [G4771](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0290](#) [G2532](#) [G3739](#) [G1437](#)
- ἢ δίκαιον λήψεσθε>.
haki mtapokea jioni
[G1510](#) [G1342](#) [G2983](#)

“Wakamjibu, ‘Ni kwa sababu hakuna yeyote aliyetuajiri.’ “Akawaambia, ‘Ninyi nanyi nendeni mkafanye kazi katika shamba langu la mizabibu.’

- 8 ὀψίας δὲ γενομένης, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος
lakini ilipokuwa anasema - bwana wa- shamba-la-mizabibu kwa-
[G3798](#) [G1161](#) [G1096](#) [G3004](#) [G3588](#) [G2962](#) [G3588](#) [G0290](#)
- τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ, Κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος <αὐτοῖς>
msimamizi wake Waite - wafanyakazi na uwalipe wao -
[G3588](#) [G2012](#) [G0846](#) [G2564](#) [G3588](#) [G2040](#) [G2532](#) [G0591](#) [G0846](#)
- τὸν μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων.
mshahara ukianza kutoka - wa-mwisho hadi - wa-kwanza na
[G3588](#) [G3408](#) [G0756](#) [G0575](#) [G3588](#) [G2078](#) [G2193](#) [G3588](#) [G4413](#)

“Ilipofika jioni, yule mwenye shamba la mizabibu akawambia msimamizi, ‘Waite hao vibarua na uwalipe ujira wao, ukianza na wale walioajiriwa mwisho na kuishia na wale walioajiriwa kwanza.’

- 9 καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν, ἔλαβον
walipokuja - karibu-na - saa-kumi-na-moja walipokea kila-mmoja dinari
[G2532](#) [G2064](#) [G3588](#) [G4012](#) [G3588](#) [G1734](#) [G5610](#) [G2983](#)
- ἀνὰ δηνάριον.
na dinari
[G0303](#) [G1220](#)

“Wale vibarua walioajiriwa mnamo saa kumi na moja, wakaja na kila mmoja wao akapokea dinari moja.

10 καὶ ἐλθόντες οἱ πρῶτοι, ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον λήμψονται,
 walipokuja - wa-kwanza walidhani kwamba zaidi watapokea na
[G2532](#) [G2064](#) [G3588](#) [G4413](#) [G3543](#) [G3754](#) [G4119](#) [G2983](#)

καὶ ἔλαβον τὸ ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί.
 walipokea - kila-mmoja dinari pia wao Walipopokea
[G2532](#) [G2983](#) [G3588](#) [G0303](#) [G1220](#) [G2532](#) [G0846](#)

Hivyo wale walioajiriwa kwanza walipofika, walidhani watalipwa zaidi. Lakini kila mmoja wao pia alipokea dinari moja.

11 λαβόντες, δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότης,
 lakini walinung'unika dhidi-ya - mwenye-nyumba wakisema
[G2983](#) [G1161](#) [G1111](#) [G2596](#) [G3588](#) [G3617](#)

Walipopokea, wakaanza kulalamika dhidi ya yule mwenye shamba,

12 λέγοντες, Οὗτοι οἱ ἔσχατοι, μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους
 Hawa - wa-mwisho saa-moja walifanya na sawa wao kwetu
[G3004](#) [G3778](#) [G3588](#) [G2078](#) [G1520](#) [G5610](#) [G4160](#) [G2532](#) [G2470](#)

αὐτοὺς ἡμῖν ἐποίησας, τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ
 umewafanya - tuliobeba - uzito wa-siku na - joto-kali
[G0846](#) [G1473](#) [G4160](#) [G3588](#) [G0941](#) [G3588](#) [G0922](#) [G3588](#) [G2250](#) [G2532](#)

τὸν καύσωνα.
 - joto
[G3588](#) [G2742](#)

wakisema, 'Hawa watu walioajiriwa mwisho wamefanya kazi kwa muda wa saa moja tu, nawe umewafanya sawa na sisi ambao tumestahimili taabu na joto lote la mchana kutwa?'

13 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν, εἶπεν, Ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ
 lakini akajibu mmoja-wao wao akasema Rafiki sikudhulumu wewe Je-hukupatana
[G3588](#) [G1161](#) [G0611](#) [G1520](#) [G0846](#) [G3004](#) [G2083](#) [G3756](#) [G0091](#)

σε. οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι?
 nami dinari kunipatanisha mimi Chukua
[G4771](#) [G3780](#) [G1220](#) [G4856](#) [G1473](#)

"Yule mwenye shamba akamjibu mmoja wao, 'Rafiki, sijakudhulumu. Je, hukukubaliana nami kwa ujira wa kawaida wa dinari moja?'

14 ἄρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε. θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι,
 - yako na nenda Nataka lakini huyu - wa-mwisho kumpa kama
[G0142](#) [G3588](#) [G4674](#) [G2532](#) [G5217](#) [G2309](#) [G1161](#) [G3778](#) [G3588](#) [G2078](#) [G1325](#)

ὡς καὶ σοί.
 pia wewe au
[G5613](#) [G2532](#) [G4771](#)

Chukua ujira wako na uende. Mimi nimeamua kumlipa huyu mtu aliyeajiriwa mwisho kama nilivyokupa wewe.

15 [ἦ] οὐκ ἔξεστίν μοι ὁ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς ἐμοῖς? ἦ
 si ni-halali kwangu kile nataka kufanya katika - yangu au -
[G2228](#) [G3756](#) [G1832](#) [G1473](#) [G3739](#) [G2309](#) [G4160](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1699](#) [G2228](#)

ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστίν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι?
 jicho lako baya ni kwa-sababu mimi mwema ndimi Hivyo
[G3588](#) [G3788](#) [G4771](#) [G4190](#) [G1510](#) [G3754](#) [G1473](#) [G0018](#) [G1510](#)

Je, sina haki yangu kufanya kile nitakacho na mali yangu mwenyewe? Au unaona wivu kwa kuwa nimekuwa mkarimu?'

16 Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι,
watakuwa - wa-mwisho wa-kwanza na - wa-kwanza wa-mwisho
[G3779](#) [G1510](#) [G3588](#) [G2078](#) [G4413](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4413](#)

ἔσχατοι; <πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί>.
wengi kwa-maana ni walioitwa wachache lakini wateule na
[G2078](#) [G4183](#) [G1063](#) [G1510](#) [G2822](#) [G3641](#) [G1161](#) [G1588](#)

“Vivyo hivyo, wa mwisho watakuwa wa kwanza, na wa kwanza watakuwa wa mwisho.”

17 καὶ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα,
Akiwa-karibu kupanda - Iēsoūs kwenda Hierosolyma aliwachukua
[G2532](#) [G3195](#) [G0305](#) [G3588](#) [G2424](#) [G1519](#) [G2414](#)

παρέλαβεν τοὺς δώδεκα <μαθητὰς> κατ’ ἰδίαν, καὶ ἐν τῇ
- kumi-na-wawili wanafunzi faraghani peke-yao na katika - njia
[G3880](#) [G3588](#) [G1427](#) [G3101](#) [G2596](#) [G2398](#) [G2532](#) [G1722](#) [G3588](#)

ὁδοῦ, εἶπεν αὐτοῖς,
akawaambia wao Tazama
[G3598](#) [G3004](#) [G0846](#)

Basi Yesu alipokuwa anapanda kwenda Yerusalemu, aliwachukua kando wale wanafunzi wake kumi na wawili na kuwaambia,

18 Ἴδου, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ
tunapanda kwenda Hierosolyma na - Mwana wa- Mtu
[G3708](#) [G0305](#) [G1519](#) [G2414](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#)

ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν,
atasalitiwa kwa- makuhani-wakuu na waandishi na
[G0444](#) [G3860](#) [G3588](#) [G0749](#) [G2532](#) [G1122](#)

καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν ἰσχυροῦσιν θανάτῳ,
watamhukumu yeye kwa kifo na
[G2532](#) [G2632](#) [G0846](#) [G1519](#) [G2288](#)

“Tunapanda kwenda Yerusalemu, na Mwana wa Adamu atatiwa mikononi mwa viongozi wa makuhani na walimu wa sheria. Nao watamhukumu kifo

19 καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ ἔμπαῖξαι
watamsaliti yeye kwa- mataifa kwa - kumdhihaki na
[G2532](#) [G3860](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1484](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1702](#)

καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι; καὶ τῇ τρίτῃ
kumpiga-mijelede na kumsulibisha na - siku-ya-tatu atafufuliwa
[G2532](#) [G3146](#) [G2532](#) [G4717](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5154](#)

ἡμέρα ἐγερθήσεται.
Ndipo atafufuliwa
[G2250](#) [G1453](#)

na kumtia mikononi mwa watu wa Mataifa ili wamdhihaki na kumpiga mijelede na kumsulubisha msalabani. Naye atafufuliwa siku ya tatu!”

20 Τότε προσήλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ
alimkaribia yeye - mama wa- wana wa-Zebedaios pamoja-na -
[G5119](#) [G4334](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3384](#) [G3588](#) [G5207](#) [G2199](#) [G3326](#)

τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνούσα, καὶ αἰτοῦσά τι ἀπ’ αὐτοῦ.
wana wake akimwabudu na akiomba kitu kutoka kwake -
[G3588](#) [G5207](#) [G0846](#) [G4352](#) [G2532](#) [G0154](#) [G5100](#) [G0575](#) [G0846](#)

Kisha mama yao wana wa Zebedayo akamjia Yesu pamoja na wanawe, naye akapiga magoti mbele yake, akamwomba Yesu amfanyie jambo fulani.

- 21 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, Τί θέλεις? λέγει αὐτῷ, Εἰπέ ἵνα
lakini akamwambia yeye Unataka nini Anasema kwake Sema ili waketi
[G3588](#) [G1161](#) [G3004](#) [G0846](#) [G5101](#) [G2309](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3004](#) [G2443](#)
- καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἷς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ
hawa - wawili wana wangu mmoja kutoka kulia kwako na mmoja
[G2523](#) [G3778](#) [G3588](#) [G1417](#) [G5207](#) [G1473](#) [G1520](#) [G1537](#) [G1188](#) [G4771](#) [G2532](#)
- εἷς ἐξ ἐϋωνύμων σου, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.
kutoka kushoto kwako katika - ufalme wako Akajibu
[G1520](#) [G1537](#) [G2176](#) [G4771](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0932](#) [G4771](#)

Yesu akamuuliza, "Unataka nini?" Akajibu, "Tafadhali, wajalie wanangu hawa ili mmoja aketi upande wako wa kuume, na mwingine upande wako wa kushoto katika Ufalme wako."

- 22 ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε.
lakini - Iēsoûs akasema Hamjui nini mnaomba Mnaweza kunywa
[G0611](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3004](#) [G3756](#) [G1492](#) [G5101](#) [G0154](#)
- δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν? <ἢ
- kikombe ambacho mimi ninakaribia kunywa au - ubatizo
[G1410](#) [G4095](#) [G3588](#) [G4221](#) [G3739](#) [G1473](#) [G3195](#) [G4095](#) [G2228](#)
- τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι>? λέγουσιν
ambao mimi ninabatizwa kubatizwa Wanasema kwake Tunaweza
[G3588](#) [G0908](#) [G3739](#) [G1473](#) [G0907](#) [G0907](#) [G3004](#)
- αὐτῷ, Δυνάμεθα.
Anawaambia Tunaweza
[G0846](#) [G1410](#)

Yesu akawaambia, "Ninyi hamjui mnaloliomba. Je, mnaweza kukinywea kikombe nitakachonywea mimi?" Wakajibu, "Tunaweza."

- 23 λέγει αὐτοῖς, Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε; <βάπτισμα ὃ
wao - kwa-kweli kikombe changu mtakunywa ubatizo ambao mimi
[G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3303](#) [G4221](#) [G1473](#) [G4095](#) [G0908](#) [G3739](#)
- ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε>; τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου
ninabatizwa mtabatizwa - lakini kuketi kutoka kulia kwangu na
[G1473](#) [G0907](#) [G0907](#) [G3588](#) [G1161](#) [G2523](#) [G1537](#) [G1188](#) [G1473](#)
- καὶ, ἐξ ἐϋωνύμων, οὐκ ἔστιν ἐμὸν τοῦτο δοῦναι; ἀλλ'
kutoka kushoto si kwangu hiki kutoa bali wale waliowekewa-tayari
[G2532](#) [G1537](#) [G2176](#) [G3756](#) [G1510](#) [G1699](#) [G3778](#) [G1325](#) [G0235](#)
- οἷς ἠτοιμάσται ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου.
na - Baba yangu na wangu
[G3739](#) [G2090](#) [G5259](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1473](#)

Yesu akawaambia, "Kwa kweli kikombe changu mtakinywea, lakini kuketi upande wangu wa kuume au wa kushoto si langu mimi kuwapa. Nafasi hizo ni za wale ambao wameandaliwa na Baba yangu."

- 24 καὶ ἀκούσαντες, οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν.
waliposikia - kumi walikasirika kuhusu - wawili ndugu -
[G2532](#) [G0191](#) [G3588](#) [G1176](#) [G0023](#) [G4012](#) [G3588](#) [G1417](#) [G0080](#)

Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia haya, waliwakasirikia hao ndugu wawili.

25 ὁ δὲ Ἰησοῦς, προσκαλεσάμενος αὐτούς, εἶπεν, Οἴδατε ὅτι οἱ
 lakini Iēsoûs akiwaita wao akasema Mnajua kwamba - watawala
[G3588](#) [G1161](#) [G2424](#) [G4341](#) [G0846](#) [G3004](#) [G1492](#) [G3754](#) [G3588](#)

ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ
 wa- mataifa wanawatawala wao na - wakubwa
[G0758](#) [G3588](#) [G1484](#) [G2634](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3588](#)

μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν.
 wanawatumia-mamlaka wao si
[G3173](#) [G2715](#) [G0846](#)

| Lakini Yesu akawaita wote pamoja na kuwaambia, "Mnafahamu kuwa watawala wa watu wa Mataifa huwatawala kwa nguvu, nao wenye vyeo huonyesha mamlaka yao.

26 οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν; ἀλλ' ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν
 hivyo itakuwa kati-yenu ninyi bali yeyote ambaye anataka kati-yenu ninyi mkubwa
[G3756](#) [G3779](#) [G1510](#) [G1722](#) [G4771](#) [G0235](#) [G3739](#) [G1437](#) [G2309](#) [G1722](#) [G4771](#)

μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος;
 kuwa atakuwa wenu mtumishi na
[G3173](#) [G1096](#) [G1510](#) [G4771](#) [G1249](#)

| Isivi hivyo kwenu. Badala yake, yeyote anayetaka kuwa mkuu miongoni mwenu hana budi kuwa mtumishi wenu,

27 καὶ ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν
 yeyote ambaye anataka kati-yenu ninyi kuwa wa-kwanza atakuwa wenu mtumwa
[G2532](#) [G3739](#) [G0302](#) [G2309](#) [G1722](#) [G4771](#) [G1510](#) [G4413](#) [G1510](#) [G4771](#)

δοῦλος;
 kama-vile
[G1401](#)

| naye anayetaka kuwa wa kwanza miongoni mwenu hana budi kuwa mtumwa wenu:

28 ὥσπερ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ
 - Mwana wa- Mtu hakuja kuhudumiwa bali kuhudumu na
[G5618](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#) [G3756](#) [G2064](#) [G1247](#) [G0235](#)

διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.
 kutoa - nafsi yake fidia badala-ya wengi Na wengi
[G1247](#) [G2532](#) [G1325](#) [G3588](#) [G5590](#) [G0846](#) [G3083](#) [G0473](#) [G4183](#)

| kama vile ambavyo Mwana wa Adamu hakuja ili kutumikiwa, bali kutumika na kuutoa uhai wake uwe fidia kwa ajili ya wengi."

29 Καὶ walipokuwa-wakitoka ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἰεριχῶ, ἠκολούθησεν αὐτῷ
[G2532](#) [G1607](#) [G0846](#) [G0575](#) [G2410](#) [G0190](#) [G0846](#)

ὄχλος πολὺς,
 mkubwa na
[G3793](#) [G4183](#)

| Yesu na wanafunzi wake walipokuwa wakiondoka Yeriko, umati mkubwa wa watu ulimfuata.

30 καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι
tazama wawili vipofu walioketi kando-ya - njia waliposikia kwamba ὅτι
[G2532](#) [G3708](#) [G1417](#) [G5185](#) [G2521](#) [G3844](#) [G3588](#) [G3598](#) [G0191](#) [G3754](#)

Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν, λέγοντες, Κύριε, «ἐλέησον ἡμᾶς», υἱὸς
anapita walipiga-kelele wakisema Bwana utuhurumie sisi mwana wa-Dauid
[G2424](#) [G3855](#) [G2896](#) [G3004](#) [G2962](#) [G1653](#) [G1473](#) [G5207](#)

Δαυίδ.

-

[G1138](#)

| Vipofu wawili walikuwa wameketi kando ya barabara. Waliposikia kwamba Yesu alikuwa anapita, wakapiga kelele wakisema, "Bwana, Mwana wa Daudi, tuhurumie!"

31 ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα σιωπήσωσιν. οἱ δὲ
lakini umati uliwakemea wao ili wanyamaze - lakini zaidi
[G3588](#) [G1161](#) [G3793](#) [G2008](#) [G0846](#) [G2443](#) [G4623](#) [G3588](#) [G1161](#)

μεῖζον ἔκραξαν, λέγοντες, Κύριε, «ἐλέησον ἡμᾶς», υἱὸς Δαυίδ.
walipiga-kelele wakisema Bwana utuhurumie sisi mwana wa-Dauid na
[G3173](#) [G2896](#) [G3004](#) [G2962](#) [G1653](#) [G1473](#) [G5207](#) [G1138](#)

| Ule umati wa watu ukawakemea na kuwaambia wanyamaze, lakini wao wakazidi kupaza sauti, wakisema, "Bwana, Mwana wa Daudi, tuhurumie."

32 καὶ σὰς, ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτούς, καὶ εἶπεν, τί
akasimama - Ἰησοῦς akawaita wao na akasema Mnataka nini
[G2532](#) [G2476](#) [G3588](#) [G2424](#) [G5455](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3004](#) [G5101](#)

θέλετε ποιήσω ὑμῖν?
niwafanyie ninyi Wanasema
[G2309](#) [G4160](#) [G4771](#)

| Yesu akasimama na kuwaita, akawauliza, "Mnataka niwafanyie nini?"

33 λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.
kwake Bwana ili yafumbuliwe - macho yetu akahurumia
[G3004](#) [G0846](#) [G2962](#) [G2443](#) [G0455](#) [G3588](#) [G3788](#) [G1473](#)

| Wakamjibu, "Bwana, tunataka kuona."

34 σπλαγχνισθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν ὀμμάτων αὐτῶν; καὶ
lakini - Ἰησοῦς akayagusa - macho yao na mara
[G4697](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G0680](#) [G3588](#) [G3659](#) [G0846](#) [G2532](#)

εὐθέως ἀνέβλεψαν, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.
wakaona na wakamfuata yeye kwake
[G2112](#) [G0308](#) [G2532](#) [G0190](#) [G0846](#)

| Yesu akawahurumia na kuwagusa macho yao. Mara macho yao yakapata kuona, nao wakamfuata.